

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 21

DOM
2018-07-19
Meddelad i Stockholm

Mål nr
9702-18

SÖKANDE

Turebergs åkeri AB, 556659-9311

Ombud: Advokat Martin Rifall och jur.kand. Sigrid Wittbom
MAQS Advokatbyrå AB
Box 7009
103 86 Stockholm

MOTPART

Sollentuna Energi och Miljö AB, 556091-5166

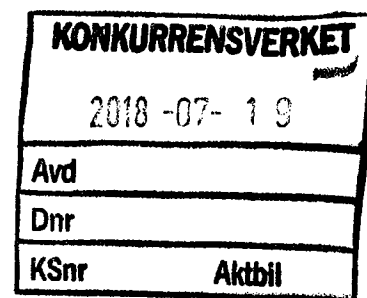
Ombud: Advokat Sven Vaxenbäck och jur.kand. Viveka Heimer
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 1711
111 87 Stockholm

SAKEN

Upphandling inom försörjningssektorerna

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Sollentuna Energi och Miljö AB (SEOM) har genomfört avrop med förnyad konkurrensutsättning (dnr SE/2018/343) från ett tidigare upphandlat ramavtal (dnr SE/2018/87). Avropet har genomförts enligt lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, LUF. Av tilldelningsbeslut den 16 april 2018 framgår att kontraktet har tilldelats en annan anbudsgivare än Turebergs åkeri AB (Turebergs).

YRKANDEN M.M.

Turebergs ansöker om överprövning och yrkar i första hand att förvaltningsrätten beslutar att den förnyade konkurrensutsättningen ska rättas på så vis att anbudet värderas om i enlighet med minimipriserna som följer av ramavtalet och att kontraktet därigenom tilldelas Turebergs. I andra hand yrkas att den förnyade konkurrensutsättningen ska göras om. Turebergs anför bl.a. följande. Tilldelningsbeslutet strider mot dels ramavtalet, dels lag (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Förfrågningsunderlaget som låg till grund för ramavtalet innefattade bl.a. en å-prislista och utvärderingsmodell av vilken det framgick att anbudsgivarna inte hade rätt att underskrida vissa angivna å-priser. Å-prislistan bilagerades ramavtalet och utgör därmed en del av detta. Enligt 7 kap. 3 och 9 §§ LOU får ett kontrakt som grundar sig på ett ramavtal inte avvika väsentligt från villkoren i ramavtalet. Ramavtalet utgör således grunden för varje förnyad konkurrensutsättning och upphandlande myndighet får bara avvika från ramavtalet i den utsträckning som anges i avtalet. Varken ramavtalet eller underlaget till den förnyade konkurrensutsättningen innehåller några bestämmelser som ger SEOM rätt att avvika från villkoren om minimipriser och dessa gäller följaktligen även vid en förnyad konkurrensutsättning. Vinnande leverantör har beträffande posterna grävmaskin på band med en maskinvikt >22,0 ton respektive grävmaskin på hjul med en maskinvikt om

17,1-20,0 ton angett en kostnad om 20 kr per timme, vilket underskrider lägsta å-pris för dessa poster med 735 kr respektive 745 kr. Av förfrågningsunderlaget framgår vidare att angivna å-priser ska omfatta samtliga kostnader för bl.a. arbete, hjälpmedel, material, varor m.m. och det framstår som uppenbart att ett å-pris om 20 kr inte kan omfatta allt detta. Det vinnande anbudet kan mot denna bakgrund inte anses vara affärsmässigt och SEOM borde därmed rätteligen utvärderat om anbudet i enlighet med minimipriserna som följer av ramavtalet. Detta tillvägagångssätt följer redan av å-prisformuläret i vilket det tydligt anges att minimipriserna avser det lägsta pris som kommer utvärderas. Turebergs anbud har på grund av administrativt slarv angetts underskrida minimipriserna. Detta är felaktigt och även Turebergs anbud ska därför utvärderas om i enlighet med minimipriserna som följer av ramavtalet. Om SEOM utvärderat anbuderna på ett korrekt sätt skulle Turebergs haft det vinnande anbudet och skaderekvisitet är därför uppfyllt.

SEOM bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Å-prislistan bilagerades ramavtalet enbart i syfte att återspegla de antagna leverantörernas offererade å-priser inför framtida avrop enligt fastställd avropsordning. Ramavtalet saknar vidare bestämmelser som anger att det bilagerade å-prisformuläret ska gälla vid en förnyad konkurrensutsättning. Det å-prisformulär som ingick i underlaget för den förnyade konkurrensutsättningen saknar vidare minimipriser och det är detta formulär anbudsgivarna har haft att följa. Både Turebergs och vinnande leverantör har vidare lämnat anbud utan att beakta några minimipriser. Samtliga anbudsgivare har lämnat anbud på samma underlag och påståendet om att Turebergs anbud av misstag angetts underskrida minimipriserna framstår som en efterhandskonstruktion. Skillnaden mellan vinnande leverantörs och Turebergs anbud är vidare marginell och uppgår till 1,7 %. Totalbeloppen för respektive anbud ligger således mycket nära varandra och det saknas därmed skäl att betvivla affärsmässigheten i vinnande leverantörs anbud.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 4 kap. 1 § LUF ska upphandlande enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Om den upphandlande enheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LUF eller någon annan bestämmelse i samma lag, och detta har medfört att leverantörer har lidit skada eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § första stycket LUF besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Enligt 7 kap. 4 § LUF får kontrakt som grundar sig på ramavtal tilldelas med en förnyad konkurrensutsättning för de leverantörer som är parter i ramavtalet. I samma bestämmelse anges vidare att den upphandlande enheten bl.a. ska tilldela varje enskilt kontrakt till den anbudsgivare som har lämnat det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt enligt tilldelningskriterierna för ramavtalet.

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det mot bakgrund av vad sökanden har anfört finns anledning att vidta åtgärder i enlighet med 20 kap. 6 § LUF. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande enhet har agerat i strid med LUF. Som huvudregel ska domstolen inte pröva andra omständigheter än de som åberopats av sökanden (se RÅ 2009 ref. 69 och HFD 2013 ref. 5). Domstolen är dock inte bunden av parts yrkanden avseende val av åtgärd och kan, för det fall det finns skäl för

ingripande, fritt välja mellan att upphandlingen ska göras om eller att den ska rättas (se HFD 2012 ref. 2).

Förvaltningsrättens bedömning

Det förvaltningsrätten har att ta ställning till är om det finns skäl för domstolen att vidta åtgärder enligt 20 kap. 6 § LUF. Det är Turebergs som, i egenskap av sökande, på ett klart och tydligt sätt ska visa att SEOM har agerat på ett sådant sätt att ett ingripande enligt LUF är motiverat.

Turebergs har gjort gällande att de minimipriser som tillämpades vid upphandlingen av ramavtalet även ska tillämpas vid den förnyade konkurrensutsättningen och att SEOM, genom att acceptera vinnande leverantörs anbud, har brutit mot ramavtalet och följaktligen även LUF.

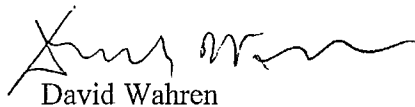
Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att varken ramavtalet eller förfrågningsunderlaget som låg till grund för ramavtalet innehåller någon information om vad som ska gälla vid en förnyad konkurrensutsättning. Inte heller LUF innehåller någon bestämmelse som innebär att den upphandlande enheten är bunden av ramavtalets minimipriser på så sätt som Turebergs har gjort gällande. Att å-prislistan och utvärderingsmodellen fogats till ramavtalet ger enligt förvaltningsrättens mening inte heller tillräckligt stöd för slutsatsen att minimipriserna även skulle tillämpas vid en förnyad konkurrensutsättning. Förvaltningsrätten konstaterar slutligen att det å-prisformulär och den utvärderingsmodell som ingick i underlaget till den förnyade konkurrensutsättningen saknar motsvarande krav på minimipriser. Vid dessa förhållanden anser förvaltningsrätten att Turebergs inte har visat att SEOM, genom att acceptera vinnande leverantörs anbud, har agerat i strid med ramavtalet, de allmänna principerna och/eller LUF och det finns därmed inte skäl att besluta om att den förnyade konkurrensutsättningen får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Turebergs har som alternativ yrkat att

den förnyade konkurrensutsättningen ska göras om. Några omständigheter som skulle kunna motivera en sådan åtgärd har emellertid inte presenterats i målet och Turebergs har därmed inte heller visat att det finns skäl för förvaltningsrätten att besluta om att den förnyade konkurrensutsättningen ska göras om.

Sammanfattningsvis saknas det skäl för ett ingripande enligt 20 kap. 6 § LUF och Turebergs ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

David Wahren

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Anna Vikström har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten. Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättsens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättsens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.